

3A2E
5665
6E6F
7661
6E69
2E3A
0D0A
5475
746F
206B
6E69
6875
2076
656E
756A
6920
7376
6520
7A65
6E65
2049
7265
6E65
2C20
7379
6E6F
7669
204A
6972
696D
7520
6120
6463
6572
6920
4576
652E
0D0A
5620
5072
617A
652C
204C
5032
3031
3020
4A69
7269
2050
6574
6572
6B61

Naše elektronické resty

Jiří Peterka

22.9.2011

z dopisu čtenáře:

- *musím říct, že jsem naprosto zděšen, když se 2 roky po spuštění ISDS (dnes přesněji Portálu DS) a 10 let platnosti el. podpisu řeší až dnes naprosto bazální otázky, zda je platná datová zpráva bez uznávaného el. podpisu či nikoli, kdy přesně nastane okamžik doručení datové zprávy nebo za jakých podmínek a zda vůbec proběhne někdy později autorizovaná konverze dokumentu z digitální do papírové podoby.*

z dopisu čtenáře

- *Chtěl jsem kolegům předložit jasný koncept bezpečného využití a využívání IT v jejich praxi a místo toho jim budu muset předeštit škálu nejasných a nedořešených problémů, kdy k argumentaci musí využít právně nevymahatelné názory jakéhosi (.....) tělesa s názvem Poradní skupina ministra vnitra.
Hrůza*

příklad problému

Novinky.cz

[Hlavní stránka](#) » [Domácí](#)

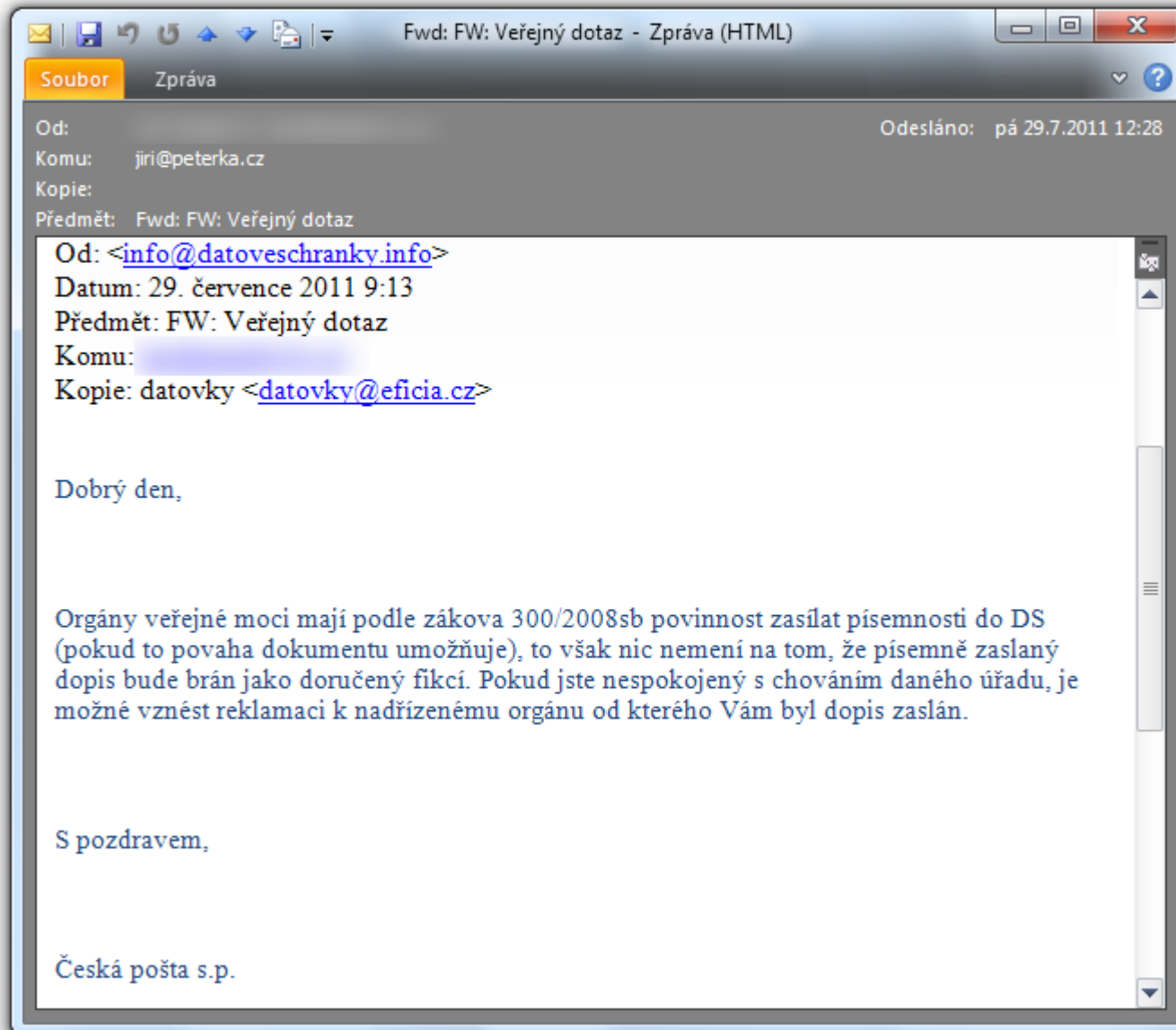
Podrubriky: [Chat s osobností](#)

Datová schránka přivedla muže až do vězení

Ačkoliv stát sliboval, že datová schránka lidem usnadní život, Michal Šídlo s ní má zcela opačnou zkušenost. Přivedla ho až za mříže. Orgány státní správy, které mají povinnost komunikovat s majiteli datových schránek výhradně jejich prostřednictvím, to často nedělají, na což muž doplatil. Za úřednický šlendrián teď po státu žádá odškodnění půl miliónu korun.

- podstata problému: příjemce měl datovou schránku, ale soud mu nesprávně doručoval listovní poštou
  - platí v takovém případě fikce doručení (po 10 dnech)???
- poradní sbor ministra vnitra ke správnému řádu: **NE**
- oficiální poradna k datovým schránkám: **ANO**
  - a v daném případě i soud

vyjádření k problému (Česká pošta)

3A2E
5665
6E6F
7661
6E69
2E3A
0D0A
5475
746F
206B
6E69
6875
2076
656E
756A
6920
7376
6520
7A65
6E65
2049
7265
6E65
2C20
7379
6E6F
7669
204A
6972
696D
7520
6120
6463
6572
6920
4576
652E
0D0A
5620
5072
617A
652C
204C
5032
3031
3020
4A69
7269
2050
6574
6572
6B61
5

jiný problém

- nejrůznější orgány veřejné moci hledají stále „sofistikovanější“ výmluvy, proč nepoužívat datové schránky:

Podle Jiřího Korbela z odboru tisku a PR ministerstva vnitra úřady všechny dokumenty přes datovou schránku posílat nemusí: „Je třeba rozlišovat, zda jde o dokument bez, či s číslem jednacím.“

Přes datové schránky se totiž primárně zasílají úřední dokumenty s číslem jednacím, zjednodušeně jde o korespondenci, která se v naprosté většině případů zasílá doporučeně s doručenkou. U těchto dokumentů zákon ukládá orgánům veřejné moci, pokud to povaha dokumentu umožňuje, přednostně užívat datových schránek. Prostřednictvím datových schránek naopak není nutné zasílat zprávy, které nemají číslo jednacím.“

The screenshot shows the website for 'PRÁVO' (The Law) newspaper. The top navigation bar includes 'PRÁVO REKLAMA' and the date 'Neděle 04.09.2011 05:43'. The main content area features a 'Titulní strana' (Front Page) section with a thumbnail of the newspaper and a headline 'Obnovení odvodů? Politici proti'. Below this is a 'Rubriky' (Sections) menu with categories like 'Hlavní stránka', 'Zpravodajství', 'Kultura', 'Trhy & ekonomika', etc. A sidebar on the right contains links for 'Chcete inzerovat v deníku PRÁVO?', 'Predplatné novin', and 'Najdete na www.novinky.cz'. The main article section is titled 'Úřady samy nevědí, co musí do schránek posílat' (Authorities themselves don't know what they have to send to the mailbox) and discusses the use of data mailboxes for official documents.

Spor o číslo jednacím

3A2E
5665
6E6F
7661
6E69
2E3A
0D0A
5475
746F
206B
6E69
6875
2076
656E
756A
6920
7376
6520
7A65
6E65
2049
7265
6E65
2C20
7379
6E6F
7669
204A
6972
696D
7520
6120
6463
6572
6920
4576
652E
0D0A
5620
5072
617A
652C
204C
5032
3031
3020
4A69
7269
2050
6574
6572
6B61
6

jiný příklad problému

- zástupce Pirátské strany podal žalobu k soudu
  - k Městskému soudu v Praze
- skrze svou datovou schránku
  - podle zákona č. 300/2008 Sb. takové podání nemusí být opatřeno elektronickým podpisem
    - tzv. fikce podpisu
- Městský soudu v Praze ale podání odmítnul jako nepodepsané
  - v tomto konkrétním případě neuznal fikci podpisu
    - v jiných případech tak stejný soud běžně činí, a (nepodepsané) žaloby, podávané skrze datové schránky, běžně akceptuje
  - navíc nesprávně vyhodnotil okamžik doručení
    - nikoli jako okamžik dodání do DS soudu, ale jako okamžik přihlášení k DS
      - rozdíl je celý jeden kalendářní den
  - bude se dále řešit jako kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu

ČESKÁ PIRÁTSKÁ STRANA
„Internet je naše moře“

Domů Program Lidé Volby Témata Finance Kampaň Nalož se Média Kontakt

Domů

Jsou datové schránky zbytečné? O stížnosti Pirátů rozhodne Nejvyšší správní soud

Tagy: Takové zprávy

Praha - 3.8.2011 - taková zpráva České pirátské strany

Piráti v úterý podali kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu proti rozhodnutí Městského soudu v Praze. Ten totiž odmítl přimout správní žalobu na ministra financí Miroslava Kalouska. Ačkoli byla žaloba včas doručena do datové schránky soudu, soud s ní naložil, jako by přišla obyčejným e-mailem. Právní řízení zastupuje advokátka JUDr. Hana Marvanová.

Problém spočívá v tom, že Městský soud v Praze neumí pracovat se svojí datovou schránkou a tvrdí, že žaloba musí být podepsaná elektronickým podpisem. V žalobě Piráti navrhli, aby soud Kalouskovu kasační utlačoval informace o tom, kdo v 90. letech vytuneloval české banky. Část těchto informací již zveřejnil portál PiratLeaks.cz.

Účet České pirátské strany:
2100048174 / 2010 137587,20 Kč

Naši dárci

KUCERA ROMAN	500,00 Kč
VASEK VACLAV	256,00 Kč
Jan Köhler	170,00 Kč
ZDENĚK ŠTĚPÁNEK	500,00 Kč
<úda j bance>	512,00 Kč

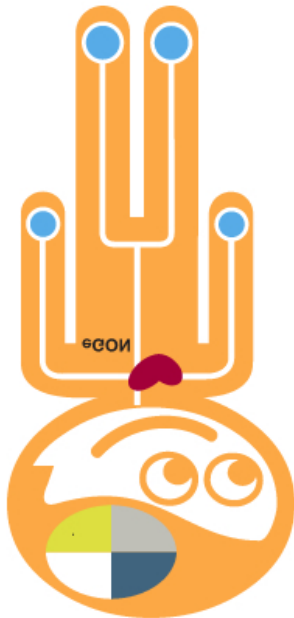
Účet festivalu VyOseni:
2700074034 / 2010 100,13 Kč

facebook twitter PIRÁTSKÁ YouTube

Pirátské noviny

- Pirátská reportáž z Berlína, informace z první ruky
- Fotoreportáž z pirátské kampaně v Berlíně
- Lobbiisti ovládli Evropu. Zákaz kopírování produčen o dalších 20 let. Zák sňržbne USA

co s elektronickými dokumenty „po čase“?

MŠMT radí:

elektronický dokument, který dostanete do DS, si okamžitě nechte vytisknout a notářsky ověřit (tj. autorizovaně konvertovat)

Firefox

http://www.msmt.cz/vzdelavani/novinky-v-rekvalifik

Novinky v rekvalifikacích, MŠMT ČR

Informace k datovým schránkám

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy má povinnost vypravovat veškerou korespondenci prostřednictvím datových schránek (dále je DS). Zasilaná korespondence (např. rozhodnutí o udělení akreditace či přerušení správního řízení) je tedy, v případě, že existuje DS, zasílána do DS a **pisemné originály není možné duplicitně zasílat prostřednictvím České pošty**. DS byla automaticky zřízena u všech právnických osob, a to bez ohledu na to, zda si společnost o zřízení DS sama zažádala. Obsah DS je tedy nutné neustále kontrolovat!

Vzhledem k omezené platnosti elektronického podpisu je potřeba dokumenty v datové schránce v co nejkratší době nechat na CzechPOINTu vytisknout a konvertovat (ověřit platnost podpisu). Pro konverzi Vám postačí vytisknutí konverzního lístku na Vašem počítači.

Je tedy nutné:

- **stáhnout si DS**
- **vytisknout si konverzní lístek** (postup - otevře se daná zpráva - příloha - možnosti - odeslat ke konverzi - zobrazí se konverzní lístek - tisk)
- **v co nejkratší době dojít s tímto lístkem na nejbližší CzechPOINT, kde Vám dokument vytisknou**
- **nechat si listinu notářsky ověřit (např. pro případ ztráty, pro potřeby úřadů práce), neboť pokud dojde k vypršení platnosti podpisu, není možné originál dokumentu již získat.**

V budoucnu by Vám mohly vzniknout komplikace, kterým chceme efektivně předcházet.

!Je tedy nutné si nejen rozhodnutí v DS stáhnout, ale také dojít úředně ověřit!

V případech dalších otázek či nejasností se obraťte na infolinku DS 270 005 200.

obecnější pohled

- stát si vynutil elektronizaci
  - přinutil sebe sama + všechny právnické osoby přijímat elektronické dokumenty
- aniž by měl (dostatečně) jasnou představu, jak se s takovými dokumenty má pracovat
  - zejména v dlouhodobějším časovém horizontu
- nyní se pouští do dalších „elektronických dobrodružství“
  - základní registry
  - „elektronické“ občanské průkazy (které ale vůbec nejsou elektronické)
  - koketuje s myšlenkou elektronických voleb
- ale:
  - neřeší ty problémy, které již vznikly
    - dokonce: svým chováním některé problémy ještě zhoršuje
  - řeší některé „méně problematické“ problémy

co je úplně nejhorší?

- když si stát něco vynucuje (používání elektronických dokumentů), ale nedokáže říci, jak mu má být vyhověno ....
  - a dokonce vydává zcela odlišné signály ohledně toho, co vlastně chce
- zásadní otázka: jak uchovávat elektronické dokumenty?
  - tvrzení: („archiváři“, zákon č. 499/2004 Sb., tzv. vyvratitelná domněnka)
    - nemusíte dělat nic, své dokumenty můžete nechat „jen tak ležet“
      - stačí, když jsou opatřeny 1 podpisem a 1 časovým razítkem
  - tvrzení: („informatičtí“, Rozhodnutí Komise č. 2011/130/EU)
    - o své dokumenty se musíte aktivně starat, musíte je pravidelně „přerazítkovávat“

(prapůvodní) příčina problému

- nepochopení elektronického podpisu

- neznalost a nepochopení jeho právních aspektů

- zjištění: i právníci si myslí, že elektronický podpis „je na dobu určitou“
  - že po nějakém čase přestává platit

tento blud se jako červená nit táhne celým českým eGovernmentem

» ve skutečnosti: po nějaké době (a pokud neuděláme vhodná protopatření), přicházíme o možnost ověřit platnost podpisu

archiváři: protipatření nejsou nutná

informatičtí: protipatření jsou nutná

- neznalost a nedocenění principů elektronického podpisu

- naivní představa, že „s elektronickým podpisem je to stejné jako s podpisem vlastnoručním“
- nedocenění toho, že existují různé varianty elektronických podpisů
  - „dlouhodobé elektronické podpisy“ (LTV, Advanced Electronic Signatures)

3A2E
5665
6E6F
7661
6E69
2E3A
0D0A
5475
746F
206B
6E69
6875
2076
656E
756A
6920
7376
6520
7A65
6E65
2049
7265
6E65
2C20
7379
6E6F
7669
204A
6972
696D
7520
6120
6463
6572
6920
4576
652E
0D0A
5620
5072
617A
652C
204C
5032
3031
3020
4A69
7269
2050
6574
6572
6B61
11

dlouhodobé elektronické podpisy

- (technologické) řešení, které vychází vstříc potřebám práce s elektronickými dokumenty „i po delší době“
  - umožňuje přidávat k dokumentům a jejich podpisům vše, co je potřeba pro pozdější ověření platnosti podpisů
    - další časová razítka, certifikáty, revokační informace (CRSL, OCSP)
  - již existují potřebné standardy:
    - XAdES, CAdES, PAdES
      - které mají více různých profilů/úrovní
    - již implementováno např. v Adobe Readeru/Acrobatu X, MS Office 2007
- Evropská komise již nařídila používat tyto dlouhodobé elektronické podpisy
  - skrze „Rozhodnutí Komise č. 2011/130/EU“
    - účinnost od 1. srpna 2011 (tj. aktuálně platí)

původní „krátkodobé“ el. podpisy lze dále používat jen za určitých podmínek !!!!

a jak reagují naše zákony?

- počátkem srpna v eKlepu zveřejněn návrh novely zákona č. 499/2004 Sb. (o archivnictví)
  - a současně zákona 227/2000 Sb. (o elektronickém podpisu)
- novela zákona o archivnictví:
  - setrvává na tezi, že není nutné se aktivně starat o elektronické dokumenty
    - stačí 1x podpis a 1x časové razítko
  - neodstraňuje, ale pouze opravuje svou vyvratitelnou domněnku pravosti
- novela zákona o el. podpisu
  - vychází (na půl cesty) vstříc tezi, že je nutné se aktivně starat o elektronické dokumenty
  - zavádí povinnost používat dlouhodobé elektronické podpisy
    - reaguje na (přímo použitelné) Rozhodnutí Komise č. 2011/130/EU

nově definuje pojem uznávaného elektronického podpisu, ale nevyužívá příležitosti požadovat, aby dokumenty OVM byly nejen podepisovány, ale také opatřovány časovým razítkem

nové znění vyvratitelné domněnky

- neprokáže-li se opak, dokument v digitální podobě se považuje za pravý, byl-li podepsán uznávaným elektronickým podpisem ..... a následně **za doby platnosti uznávaného elektronického podpisu** a kvalifikovaného certifikátu .... opatřen kvalifikovaným časovým razítkem .....

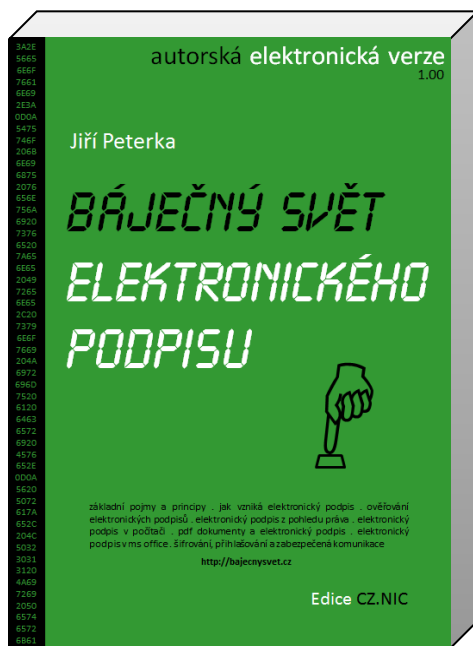
autoři návrhu si neuvědomili, že elektronický podpis neztrácí v čase svou platnost (ale že ztrácíme pouze možnost ji ověřit).

Správně by mělo být: za doby, kde ještě lze podpis ověřit jako platný

děkuji za pozornost

Jiří Peterka

jiri.peterka.cz

autorská verze: elektronická,
volně ke stažení

<http://bajecnysvet.cz>

<http://knihy.nic.cz>

vydavatelská verze: tištěná,
k zakoupení

3A2E
5665
6E6F
7661
6E69
2E3A
0D0A
5475
746F
206B
6E69
6875
2076
656E
756A
6920
7376
6520
7A65
6E65
2049
7265
6E65
2C20
7379
6E6F
7669
204A
6972
696D
7520
6120
6463
6572
6920
4576
652E
0D0A
5620
5072
617A
652C
204C
5032
3031
3020
4A69
7269
2050
6574
6572
6B61
15